

EZREDFORDULÓS BESZÉLGETÉSEK

A csontdiagnosztika tanfolyamra Budapestre érkezett két neves radiológus. Ebből az alkalomból készített velük interjút Kőszegi Ábel.

„A radiológus lett az újabb kor csaláadorvosa”

Hermann György, a csont- és emlődiagnosztika nemzetközi szaktekintélye a radiológusok új szerepköréről

Mindenekelőtt arról, miképpen lett Önből George Hermann?

Végzett orvosként vándoroltam ki édesanyámmal együtt Izraelbe, 1957-ben. Azért oda, mert ott élt a nővérem, mert ez anyám kifejezett kérése volt, és mert akkoriban már másutt nem igen fogadtak volna be. Ott tanultam meg a radiológiát. 1971-ben az USA-ba mentem fellowshipre, amelyen a csont- és izomrendszert tanulmányoztam két éven át. Úgy döntöttem, hogy ott maradok. 1976-ban New Yorkba kerültem a Mount Sinai Medicine-be, és azóta is ott dolgozom.

Bizonyára nem eleve radiológusnak készült.

Ez igaz, de nem bántam meg, hogy így alakult a sorsom. Belgyógyászként nem is igen tudtam volna elhelyezkedni Jeruzsálemben, de a radiológián szívesen fogadtak. Én meg döbbenet láttam, hogy az itthoni szegényes és unalmas géppark után ott mi van, és mire képes már ez a technika. Szabályszerűen beleszerettem ebbe a tevékenységbe. Köztudott, hogy micsoda forradalmi változások jöttek azután a röntgendiagnosztikában. Az életutam nem túl változatos, de ami a mesterségemben ez alatt a 40-50 év alatt történt, felér egy kalandregénnyel. Álmodtam sem jutott volna eszembe akkor, Jeruzsálemben, hogy majd ennyi mindenre lesz képes a radiológia.

Ezek szerint megvalósult háziorvosunk jóslata. Ő azzal „szórakozott” utazás közben, hogy nézte az embereket és diagnosztizált. „És le is vetkőzteti az utasokat?” – tréfálkoztam vele.

„Felesleges, arcból, testtartásból is látom a panaszait. Ezt nálam már csak a röntgenorvos fogja még pontosabban látni” – tette még hozzá.

Köszönöm az anekdotát, a lényegre tapintott rá a jóslat. Valóban a radiológus lett az újabb kor csaláadorvosa. Sajnos még sok helyen nem az, mert rendelésre dolgozik, mint a csapos. Minél modernebb egy kórház felszereltsége és gyógyító szemlélete, annál nagyobb tekintélye van a radiológusnak, aki minden diagnózis alapját szolgáltatja orvos társainak, és akinek szakvéleménye nélkül nincs is érdemleges konzílium. Ez nem csak tekintélyt ad, óriási felelősség is egyben. Emlékszem, amint egyre több kollégám kérte ki a véleményem, egyre többet készültem ezekre a beszélgetésekre, olykor éjszakákon át tanulva és tanulmányozva a leletet. Kár, hogy még mindig ilyen sokba kerül a technológia, mert elképesztő mélységbe vagyunk már képesek belelátni, nemcsak a szervezetbe, már a génekbe is. A lényegét ma is abban látom: a radiológus ma a kórház általános orvosa.

Ma már egy CT vagy egy MRI háromdimenziós képet ad, ám korábban valóságos keresztrejtvény-fejtés lehetett egy kép pontos leolvasása.

Igen, korábban igazi kaland volt egy agyröntgen megfejtése. Ráadásul nem elég a kép leolvasása, hanem azt kell megfejtetni, hogy mi lehet, mi van mögötte. Nos, ez az, ami engem megragadott ebben a szakmában, és izgat mind a mai napig.

A mind tökéletesebb és sokrétűbb feladatra alkalmas gépek hovatovább feleslegessé teszik majd a radiológust is, mint a kórház általános orvosát.

Bár már ott tartanánk, hogy kollégáink annyira értenének a képolvasáshoz, hogy mi már mentesülhetnénk a rutinmunkától, és csak a komplikáltabb esetekkel kellene foglalkoznunk. Ez még elég messze van, és itthon is, ott is még mindig elég gyenge a radiológia egyetemi beágyazottsága.

Azért lassanként Önből is specialista lett: a csont- és emlődiagnosztika szaktekintélye.

Hosszú folyamat volt ez, és közben mindig nagyon sok más terület diagnosztikájával is foglalkoztam. A véletlen tett specialistává. Például nem volt az intézetnek mammográfiai szakértője, és engem kértek fel, hogy kicsit ássam bele magam ebbe a munkába. Megtettem. Őszinte örömömre szolgál, hogy ma már rutin- és közegészségügyi feladat a rendszeres szűrés. Most hosszabb ideje a különféle tumorok vizsgálata áll az érdeklődésem középpontjában.

Az új technikák segítségével már nemcsak a tumor kiterjedése, hanem szinte már az összetétele is vizsgálható.

A legújabb vizsgálati módszerek már valóban erre is képesek. Sebes Jenő itt arról beszélt, hogy CT segítségével calcifikációkat lehet megállapítani a szívben, sőt: kvantifikálni is lehet azt. A csonttumoroknál még sajnos nem tartunk itt.

Itteni előadásában egy csontízületi betegség, a köszvény természetrajzával foglalkozott.

Pontosabban az ízület és az azt körülvevő területeken bekövetkezett kristályos lerakódások természetével.

Ezek korántsem közismert dolgok az orvosok előtt. Holott a megfelelő kezeléssel ezek a lerakódások nem okoznának maradandó deformációkat, és jóval kevesebb fájdalmat okoznának.

Sok éve járt utoljára itthon. Milyen változásokat tapasztalt?

Kedvezőeket. A magyar radiológia már akkor is világszínvonalú dolgokat publikált. Most úgy látom, technikailag is megindult a felzárkózás. Örülök ennek. De ne feledjék: egy kis országban, ahol nagy a lemaradás, és kevés a tőke, mindig többet kell használni az agyat, mint a bankkártyát.

Professzor Úr most körülnézett az Uzsoki utcái Kórházban. Ebből vonta le ezeket a következtetéseket ?

Jelentős részben igen. Gratulálok az új kórházhoz, amely építészeti és a radiológiai műszerezettségét tekintve egyaránt bárhol megállná a helyét a világban. Csak az MR hiányzik, de amint hallom, azt máshol el tudják végeztetni. Az emberi tényező talán még ennél is fontosabb. Forgács dr., a röntgen diagnosztika vezetője nemzetközi híru szakember, aki már eddig is ismertette a kórház nevét. Szakmai munkái közül különösen ismertek a vezető reumatológiai és diabetológiai kézikönyvekben megjelent, és már több kiadást megért könyvfejezetei a diabeteses eredetű csontelváltozásokról és az akromegáliáról. Egyre többen ismerik az általa fémjelzett Osteológiai Közleményeket, amelynek szerkesztőbizottságában a csont-radiológia vezető szakemberei foglalnak helyet. Megtisztelő számomra, hogy én is a szerkesztőbizottságban lehetek. Forgács dr.-ról köztudott, hogy briliáns szervező. 2001-ben Budapesten rendezte meg az európai csontradiológusok nemzetközi kongresszusát. Az időpont szerencsétlen módon egybeesett az Amerikát ért terrortámadás sokkjával, ezért sok amerikai résztvevő lemondta utazását, de értesültünk a kongresszus nagy sikeréről. A jelenlegi tanfolyam is nevéhez fűződik, jó előadókat, gazdag tudományos programot és kitűnő szervezést biztosított. Nem utolsó sorban olyan baráti fogadtatásban részesültünk, amiért USA-ból érkezett barátaim nevében is köszönetet mondok.

Köszegi Ábel